

Wandeltip
Cleydael
Aartselaar

Rupel.blad
juli 2017

natuurpunt

Rupelstreek & Aartselaar

Rupel.blad is het driemaandelijks tijdschrift voor de leden van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Rupelstreek.

Coverfoto

"Stilte voor de storm" - Sophie Bleys

Lid worden

Stort 27 euro op bankrekening:
BE17 2300 0442 3321 van Natuurpunt
Dan bent u lid tot eind 2018
U ontvangt 4 keer/jaar Natuur.blad en
4 keer/jaar Rupel.blad

Rupel.blad

Leden van andere Natuurpuntafdelingen,
die Rupel.blad wensen te ontvangen,
storten 7 euro/jaar op rekening: BE70 0013
5986 4925 van Natuurpunt Rupelstreek

Giften

Kunnen gedaan worden op rekening:
BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt,
mededeling 3796 Rupelstreek of 3718
Aartselaar, vanaf 40 euro fiscaal aftrekbaar

Contact Natuurpunt Rupelstreek

Erik De Keersmaecker: 0476/39.19.94
info@natuurpuntrupelstreek.be
www.natuurpunt.be/rupelstreek

Contact Natuurpunt Aartselaar

Luk Smets: 0477/66.94.32
info@natuuraartselaar.be
www.natuuraartselaar.be

Natuur.huis de Paardenstal

Boomsestraat 221 Niel
Bushalte de Lijn (Hellegat)
Lijnen: 290 – 291 – 294
In de periode mei/september elke zaterdag
en zondag (14u-18u)Info: 03/888.39.44 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

Nieuwsbrieven

Actueel nieuws over de activiteiten van
Natuurpunt Rupelstreek of Natuurpunt
Aartselaar leest u maandelijks in de gratis
digitale nieuwsbrieven:

Aanmelden:

Rupel.flits (Natuurpunt Rupelstreek) of
Natuurflits (Natuurpunt Aartselaar).
Stuur een mail: luk.smets@telenet.be
Mededeling: Ja, Rupel.flits of Ja, Natuurflits.

Actueel nieuws over de bescherming van
vogels en verslagen van vogelkijkexcursies,
surf naar: Vogelwerkgroep Rupel Blogspot

Info Kleiputten Terhagen:
Blogspot Kleiputten Terhagen

Vormgeving Rupel.blad: Fried Happaerts,
Luk Smets
Oplage: 1725 ex.

Donkere wolken boven Terhagen

Dit is een tekst over een man die op een avond in mei samen met zijn dochter op de dijk langs de Rupel wandelt. Hij kijkt naar haar, zij kijkt naar de luchten boven de rivier. Hij kijkt zoals enkel vaders naar hun dochters kunnen kijken en hij is fier. Hij ziet hoe zij haar fototoestel neemt en een foto maakt.

Mijmerend denkt hij: heb ik mijn natuurinteresse dan toch een beetje kunnen overbrengen? Ik mag het hopen, tijd en moeite heeft het alleszins gevoegd. De naam van de man is Filip en de prachtige foto van zijn dochter Sophie prijkt op de voorpagina van dit Rupel.blad.

Dit is het verhaal over een man die in 2002 lid werd van Natuurpunt. Samen met 49 andere mensen nam hij deel aan een vogelkijkcursus over ganzen en steltlopers. Hij hield zich toen wat op de achtergrond, maar luisterde en keek aandachtig naar wat er verteld en gezien werd. Een jaar later was hij er opnieuw bij, dit keer tijdens een cursus roofvogels.

Dan verdween hij enkele jaren uit beeld, tot de opening van een nieuwe trage weg tussen Reet en Terhagen op een mooie winterdag in 2012. Een trage weg, die de erg toepasselijke naam het Keibrekenspad meekreeg.

Filip leidde toen samen met Fried groepen wandelaars rond in de niet-toegankelijke kleiputten, eigendom van het bedrijf Prayon. Filip kende die kleiputten bijzonder goed. Als kleine jongen zwierf hij er reeds in rond en dat deed hij nu nog steeds als lid van de plaatselijke jagersgroep.

Toen in de periode mei-september 2012 een cursus libellen in ons programma stond, was Filip er opnieuw bij en toen bleek dat ook zijn interesse voor deze

prachtige vliegers enorm groot was. Opnieuw gingen er enkele jaren voorbij, tot de aankoop van 31 ha kleiputten in Terhagen door Natuurpunt eind 2016.

Met spanning keken we uit naar onze eerste ontmoeting met enkele leden van de jagersgroep, die er jarenlang actief geweest was. Filip was één van hen. De voorbije jaren had hij er eigenhandig enkele natuurprojecten opgestart, onder meer de bouw van een kelder voor overwinterende vleermuizen, de bouw van een kunstwand voor oeverzwaluwen, het plaatsen van nestkasten voor vleermuizen en voor bosuil. Onze ontmoeting met Filip en Herman, een ander lid van de jagersgroep, verliep rustig en sereen. Filip toonde ons de projecten die gerealiseerd werden en op onze vraag of hij in de Kleiputten actief wou blijven als vrijwilliger voor Natuurpunt liet het antwoord niet op zich wachten. Enkele weken later kregen we van Natuurpunt de vraag om een conservator aan te stellen voor de Kleiputten Terhagen. Opnieuw kregen we van Filip een volmondig ja.

De kans die Natuurpunt hem bood, greep hij met beide handen aan. Dankzij zijn daadkracht en onvermoeibare inzet werden in nauwelijks 5 maanden een aantal van zijn dromen en ideeën over 'zijn kleiputten' werkelijkheid.

Toen kwam die dramatische zondagnamiddag van 28 mei. Voortaan zullen we het zonder Filip moeten doen, maar bij elke stap die we in de Kleiputten zullen zetten, bij elke blik die we er zullen werpen, telkens zal Filip er zijn.

Tot ziens.
Erik

Filip aan de slag bij de bouw van Kijkpunt Kleiputten Terhagen
Foto: Patrick Smits

In dit nummer — Juli 2017

Donkere wolken boven Terhagen	2
Natuur.huis de Paardenstal in de steigers	3
Natuur.Rupel in beweging	4
Trektelpost Noordelijk Eiland - voorjaarstrektellingen 2017	6
Wandeltip	7
Nieuws uit de Kleiputten Terhagen	11
Agenda Aartselaar	12
Agenda Rupelstreek	14

Natuur.huis de Paardenstal in de steigers

De voorbije jaren werd door een groep Natuurpunt-vrijwilligers bijzonder hard gewerkt aan een mooier en gezelliger Natuur.huis. En dat was ook erg nodig, over enkele jaren is het gebouw 100 jaar oud en de tand des tijds liet er zich duidelijk voelen. Met barsten en scheuren in de muren, houtwerk dat aangetast was door houtworm, afbladderende verf en uitbarstende voegen. Om het gebouw te bewaren voor de toekomst moest er dus gewerkt worden en het is dan ook verheugend om vast te stellen, dat dat werk erg gewaardeerd wordt en vele lovende commentaren oplevert. Onder meer van de vele bezoekers tijdens de opendeurdagen op 6 en 7 mei.

En dat doet deugd, net zoals het deugd doet dat ons werk een stimulans was en is om ook de rest van het gebouw te renoveren en projecten in de omgeving op te starten. En daar zijn we partners zoals de gemeente Niel en Regionaal Landschap Rivierenland erg dankbaar voor.

Dankzij een Quick Win oproep van de provincie Antwerpen in het kader van het Gebiedsgericht Beleid werden ook subsidies door Natuurpunt, Regionaal Landschap Rivierenland én de gemeente Niel verworven voor de realisatie van een aantal projecten.

Dit resulteerde onder meer in de start van renovatiewerken van de gevels en dakconstructie van het gebouw. Op 27 juni 2017 starten deze werken, die grotendeels tegen 10 september zouden afgerond zijn, zodat het Natuur.huis die dag kan schitteren tijdens de Open Monumentendag.

Een project dat eerder wordt opgestart, is het vrijmaken van de tunnelopening, vlakbij het Natuur.huis langs de Boomsestraat.

Afgraven talud voor tunnel Boomsestraat – Erik De Keersmaecker

Een project dat gerealiseerd wordt door Regionaal Landschap Rivierenland.

Natuur.huis de Paardenstal is de vroegere paardenstal van de steenbakkerij Gebroeders De Neef en in gebruik genomen omstreeks 1920. Paardenstallen werden vanaf het midden van de 19de eeuw bij voorkeur langs de Provinciale baan gebouwd. Dat was eenvoudig voor de aanvoer van paardenvoer en stro, maar ook voor het stallen van andere voertuigen die door paarden werden getrokken. Een paardenstal werd meestal ook gebouwd naast een brug of tunnel, zodat de paarden quasi direct inzetbaar waren voor het transport van klei, vormelingen en gebakken steen tussen de kleiput, de vormplaats, droogloodsen, ovens en kade langs de Rupel. De mechanisering van de

steenbakkerijen tijdens de 20ste eeuw had tot gevolg dat vele paardenstallen leeg kwamen te staan en meestal ook gewoon afgebroken werden. Natuur.huis de Paardenstal is dan ook de enige nog quasi intacte paardenstal in de ganse Rupelstreek.

Al deze projecten moeten ertoe leiden dat Natuur.huis de Paardenstal een optimaal onthaal- en infopunt wordt voor het in ontwikkeling zijnde Geopark Scheldedelta dat een erkenning als Unesco (geologische) erfgoedzone nastreeft.

Tekst:

Harry Van Royen - Coördinator Onroerend Erfgoed gemeente Niel

Erik De Keersmaecker – Natuurpunt Rupelstreek

OLVI's aan de slag in de kleiputten Terhagen

Vrijdag 28 april kregen we hulp van 14 OLVI's uit Boom in de Kleiputten Terhagen. Samenwerken met het OLVI (Onze-Lieve-Vrouw-Instituut) tijdens hun jaarlijkse Dag van de Dienstbaarheid is reeds een jarenlange traditie. Voor het eerst waren de OLVI's aan de slag in de Kleiputten Terhagen en dat zal zeker niet de laatste keer geweest zijn. En ze hebben er prachtig werk verricht, zo werd onder meer een stapel oude eiken treinbiels vrijgemaakt, met die oude treinbiels zouden vrijwilligers van Werkgroep Kleiputten Terhagen achteraf een prachtige bielzetrapp bouwen. Onder die biels vonden de OLVI's enkele diertjes, onder meer een kamsalamander, een van de topsoorten van de Kleiputten van Terhagen.

Een andere taak die door de OLVI's werd uitgevoerd was het verwijderen van afgezaagd struweel op een steile helling boven het chalet. Een chalet dat momenteel door vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek wordt ingericht als een ontvangstruimte. Achter het chalet werden door de OLVI's greppels gegraven zodat het water dat van de helling stroomt, kan afvloeien naar de visvijver. Ook werd een oud stort gedeeltelijk opgeruimd en het afval per afvalsoort gescheiden, zodat het later kan afgevoerd worden.

OLVI's graven greppel achter chalet – Erik De Keersmaecker

Slechtvalken zorgen voor geslaagd broedgeval in Schelle

Sinds 2001 zijn slechtvalken vaste broedvogels in Schelle. Eerst in een houten nestkast, die door vrijwilligers van Natuurpunt tegen een 100 meter hoge schouw op het terrein van de toenmalige Electrabelcentrale werd geplaatst. Daarna in een roestvrijstalen nestkast, die in een 70-meter hoogspanningsmast op het buurterrein van ELIA werd geplaatst.

Vrijdag 5 mei werden de 4 jonge slechtvalken door Patrick Van Herp geringd met een officiële ring van Belgische Ringdienst. Sinds de start van het project in 2001 zagen al 41 jonge slechtvalken het levenslicht in Schelle. Enkel in 2007, 2008 en 2012 was er geen broedgeval. De voorbije jaren waren de Schelse slechtvalken bijzonder productief, met 4 jongen in 2014, 2015 en dus ook dit jaar, en nesten met 3 jongen in 2013 en 2016. Op het moment dat de jonge slechtvalken geringd werden waren ze ongeveer 4 weken oud. Zodra slechtvalken 6 weken oud zijn starten ze met hun eerste vlieg oefeningen en worden ze enkele maanden lang door hun ouders getraind in het vangen van prooien en dat levert soms spectaculaire beelden op. Slechtvalken zijn vogeljagers en bij hun stootvluchten op vliegende prooien halen ze soms snelheden tot meer dan 250 km/uur. De slechtvalken in Schelle worden intens opgevolgd door Linn en Rik. Bijna dagelijks zijn ze aanwezig in een parkje langs de Alexander Wuststraat, vlakbij de centrale, om met verrekijker en telescoop het wel en wee van de slechtvalkenfamilie te volgen.

Geslaagd opendeurweekend in Natuur.huis de Paardenstal

Zaterdag 6 en zondag 7 mei stond de deur van Natuur.huis de Paardenstal aan de Boomsestraat in Niel voor het eerst wagenwijd open.

En met bijzonder veel genoegen konden de vrijwilligers van Natuurpunt terugblikken op een geslaagd weekend. Tijdens de maanden vooraf werd er immers bijzonder hard gewerkt om het Natuur.huis steeds mooier te maken. Muren en plafond van de cafetaria en de tentoonstellingsruimte werden geschilderd. Een nieuwe toeg en open kasten voor de opslag van de drankglazen werden gemonteerd, net zoals een nieuwe toegangsdeur. Paardenbox 2 werd ingericht als een educatief hoekje, waar kinderen door 2 bino's naar de kleine dingen uit de natuur kunnen kijken.

Zaterdag 6 mei kwamen provinciaal deputé Rik Röttger en burgemeester Tom De Vries op bezoek en van dat moment werd gebruik gemaakt om een nieuw wandelbord te onthullen. Een wandelbord dat in een typische Kader Streekverhaal Rupel geplaatst werd en dat wandelaars en natuurliefhebbers uitnodigt om de mooie natuur in de gemeente Niel te ontdekken. Intussen gingen pannenkoeken en croques bij de Rupelpedalo's bijzonder vlot over de toonbank. Op het einde van de dag werd afgeklokt op een 75-tal bezoekers.

Rupelpedalo's bakken pannenkoeken en croques - Erik De Keersmaecker

Zondag 7 mei of dag 2 van het Opendeurweekend, met op het programma vogelkijkwandelingen en een combi vlinder/libellenwandeling. Een kille wind zorgde ervoor dat vlinders en libellen nauwelijks te zien waren. Bezoekers des te meer, achteraf werd afgeklokt op ongeveer 110 bezoekers. Opnieuw stonden de Rupelpedalo's paraat met pannenkoeken en croques en op de ledenlijst van Natuurpunt werden 5 nieuwe namen ingeschreven. Missie geslaagd voor de vrijwilligers van Natuurpunt tijdens het eerste zomerweekend in Natuur.huis de Paardenstal.

Zondag 14 mei tijdens de Kunstenaarsmarkt in de Schorre in Boom waren de Rupelpedalo's opnieuw present voor een volgend bakmoment. Zaterdag 24 en zondag 25 juni fietsten ze dan via een ruime omweg van Hasselt naar Mechelen en zamelden zo centen in voor de natuurgebieden het Niels Broek en de Kleiputten Terhagen.

Nieuwe huurders in kunstnesten huiszwaluwen

Dankzij een tip van een attent Natuurpuntlid ontdekten we in 2009 een grote kolonie huiszwaluwen aan een oud bedrijfsgebouw langs de Schelde in Hemiksem. In de periode 2011/2013 telden we op deze locatie jaarlijks ongeveer 45 bewoonde nesten.

In 2013 werd de site aangekocht door Jacobs Beton/AZR, met als doel de bouw van een nieuwe betoncentrale. En daarvoor moesten ook enkele gebouwen gesloopt worden. Om te vermijden dat de kolonie huiszwaluwen verloren zou gaan, werden met de directie van Jacobs Beton/AZR afspraken gemaakt om de sloop van de gebouwen uit te stellen tot na het vertrek van de zwaluwen naar de overwinteringsplaatsen in Afrika. Tevens werd afgesproken om voor de terugkeer van de zwaluwen tijdens de lente van 2014 een 20-tal kunstnesten te plaatsen aan een overblijvend gebouw.

Een taak die op 26 maart 2014 werd uitgevoerd, en waarbij we hulp kregen van Regionaal Landschap Rivierenland, de Brandweer Hemiksem en de gemeente Hemiksem.

De verwachting was groot dat de kolonie daarmee gered was en we keken dan ook vol goede hoop naar de terugkeer van de zwaluwen tijdens de lente van 2014. Dat draaide echter op een serieuze ontgoocheling uit. Blijkbaar waren de vogels compleet in de war en even leek het zelfs dat ze een nieuwe kolonie zouden stichten in enkele Hemiksemse centrumstraten. Even snel als ze daar gekomen waren, waren ze echter weer verdwenen.

Uiteindelijk waagden 5 paartjes zwaluwen een broedpoging in de kunstnesten aan de betoncentrale. In 2015 daalde het aantal tot slechts 2 paartjes en vorig jaar zelfs tot 1 paartje en daarmee leek het lot van de huiszwaluw als broedvogel in Hemiksem definitief bezgeld.

Dit jaar zorgden de zwaluwen echter voor een aangename verrassing, bij een controle eind mei kon Peter Hofman vaststellen dat er 11 kunstnesten bewoond waren en dat er ook 1 natuurlijk nest gebouwd werd. Opmerkelijk is wel dat enkel de kunstnesten aan de zuidelijke kant van het gebouw gebruikt worden. Een signaal om tijdens de komende winter de kunstnesten aan de noordgevel te verwijderen en ze eveneens aan de zuidgevel van het gebouw te plaatsen.

Woelen in de poelen met Ilse!

Erg veel volk aan het Natuur.huis op zaterdagmiddag 10 juni. Jongens en meisjes, mama's en papa's en oma's en opa's en dat allemaal voor een afspraak met Ilse voor een excursie Woelen in de poelen van Walenhoek. Vervolgens gewapend met schepnetjes, emmers en bokaaltjes op stap en een eerste stop aan de centrale sloot, waarin 2 amfibieënfuiken verstopt lagen. De verwachtingen waren niet bijster groot, wegens het ondiepe water in de sloot, het resultaat waren enkele kleine watersalamanders en een groene kikker.

En dan verder met de hele groep naar een plekje waar de schepnetjes konden gebruikt worden en de emmers gevuld met allerlei kleine waterdiertjes. En dan met z'n allen terug naar het Natuur.huis, waar die diertjes beter bekeken konden worden, sommige zelfs onder de bino's in het nieuw educatief hoekje.

Waterbeestjes determineren bij Natuur.huis de Paardenstal
Erik De Keersmaecker

Plaatsen kunstnesten aan gebouw Herbekestraat Hemiksem lente 2014 - Joke Maes RL Rivierenland

Trektelpost Noordelijk Eiland - voorjaarstrekellingen 2017

Trektelpost Noordelijk Eiland

Vogelkijkers van Vogelwerkgroep Rupel gebruiken het paviljoen op de strekdam aan het Noordelijk Eiland als kijkpunt bij het trektellen. Trektelpost Noordelijk Eiland prijkt in de Top-10 van de succesrijkste trektelposten in Vlaanderen. Jaarlijks worden hier ruim 100.000 overtrekkende vogels geteld. Heel wat trekvogels volgen grote rivieren, zoals de Schelde en Rupel en passeren zo Trektelpost Noordelijk Eiland. En zelfs op dagen dat de vogels nauwelijks trekken, bijvoorbeeld wegens slechte weersomstandigheden zijn er vlakbij op en langs de plassen van het Noordelijk Eiland vaak pleisterende vogels te bekijken.

Trektelpost Noordelijk Eiland - Wouter Van Assche

Al deze waarnemingen kan je bekijken op de website: www.rupel.waarnemingen.be Vaste trektellers op Trektelpost Noordelijk Eiland zijn: Kris De Keersmaecker, Wouter Van Assche en Karel Boey.

Trekvogels

Veel in Vlaanderen voorkomende vogelsoorten zijn trekvogels. Sommige passeren hier tijdens het voor- en najaar, andere komen hier broeden of overwinteren. Groepen vogels die vrij strak in een bepaalde trekrichting vliegen, met schijnbaar een vast doel voor ogen, zijn meestal op trek. Tijdens piekdagen overvliegen honderdduizenden vogels ons land, telkens een heus natuurspektakel.

Op meer dan 120 trektelposten in Vlaanderen worden trekvogels geteld. Al deze tellingen kunnen van dag tot dag opgevolgd worden op: www.trektellen.nl.

Europese toplocaties voor het bekijken van vogeltrek zijn: Burgas aan de Zwarte Zee, Tarifa in Zuid-Spanje, Istanbul in Turkije en Falsterbo in Zuid-Zweden. Dichter bij huis is Trektelpost Breskens in Zeeland de absolute toplocatie.

Boeiend en leerrijk...

Trektellen is bijzonder boeiend en vooral spannend! Welke vogels zullen vandaag voorbij trekken? Daarnaast is het ook zeer leerrijk: wie overtrekkende vogels op een paar seconden op het vliegbeeld en een enkel roepje kan herkennen, dat is wel een echte vogelkenner.

En dat kan je op een trektelpost leren van ervaren vogelkijkers.

Op basis van de trektelgegevens kan men onderzoeken of vogelsoorten toe- of afnemen, vroeger of later trekken, meer over het oosten of westen van het land vliegen, ... en nog zoveel meer boeiende dingen.

Terugblik op voorjaarstrek 2017

Nu het voorjaarsseizoen al een flink eind is opgeschoten en de zomer in aantocht is, is de tijd voldoende gerijpt om wat inkt te laten vloeien over de voorbije voorjaarswaarnemingen vanop het paviljoentje op de strekdam benoorden het Noordelijk Eiland, in het jargon ook gekend als Trektelpost Noordelijk Eiland.

De kick-off van de voorjaarstrekellingen vond plaats op 18/02/2017. Februari kende 3 trektelmomenten, op 26/02 werd

een mooie groep van 26 kraanvogels opgemerkt. Een week later klapwiekten op 04/03 en 05/03 resp. 37 en 17 vogels richting venige broedplaatsen in Noorden Oost-Europa. Maart grossierde in 13 trektelmomenten. Rond begin maart begonnen ook de vinken en spreuwen stevig in aantal toe te nemen met max. 3660 en 5380 vinken op 11/03 en 12/03. Aalscholers piekten op 11/03 met 489 stuks, zij trokken in hun kielzog de eerste 7 ooievaars mee, 12/03 tekende ook voor de beste dagen voor buizerd (54 ex.) en witte kwikstaart (68 individuen).

Naargelang maart vorderde, stootten ook de eerste steltlopers door met o.a. kemphaan, tureluur en witgat. Op 17/03 werd een prachtige groep van 56 overtrekkende rotganzen waargenomen, wat uitstekend paste in de kleine influx van deze soort in het binnenland op dat tijdstip. Op 28/03 en 29/03 waren de purperreigers aanzet, met resp. 3 en 4 ex. - erg mooie aantallen voor een

binnenlandtelpost. We vermelden eerst nog een groepje van 4 dwergmeeuwen dat ons op 31/03 uitgeleide deed. De eerste april trok een aardig trio rode wouw door alsook de eerste beflijster.

Zwarte wouwen begonnen aan hun verovering van het noorden op 02/04 met pas terug exemplaren vanaf mei. De wellicht enige velduil van het voorjaar zeilde erg laag en prachtig belicht de Rupelmondse polder in op 02/04, op 08/04 vleugelde een koereiger in de richting van de poolcirkel, gevolgd door een stel waadvogels, met kluut, regenwulp, grutto, tureluur en goudplevier en 297 graspiepers, het hoogste voorjaarsaantal dit jaar.

De eerste visdiefjes (2) en zwarte sterns (4) rukten de Wintamse ether elegant aan flarden op 13/04. Sporadisch werden nog enkele zwarte sterns en dwergmeeuwen gezien maar zeker geen grotere groepen. Mei sprokkelde tot dusver 5 trektellingen met wederom aardige waarnemingen. Hoogtepunten werden verzorgd door 5 zwarte wouwen alsook 2 zwarte ooievaars op 01/05, op 06/05 trok dan weer de eerste grauwe kiekendief en wespendif en een prachtig gekleurd mannetje wielewaal langs. De dag erop trokken onder meer de eerste, late visarend en een silverplevier in noordelijke richting over het kleine, maar dappere Wintam. Ook op 11/05 en 12/05 trokken telkens 1 visarend over Wintam Centraal. Deze laatste dag leverde ook nog een waarschijnlijke steppekiekendief (vrouwje) en een tweede grauwe kiekendief op. Een grauwe vliegenvanger was kort ter plaatse aanwezig.

Het klinkt misschien onwaarschijnlijk, maar over enkele weken start de najaarstrek. Eind juli verlaten de eerste zomervogels ons voor hun trek naar het diepe zuiden. Het hoogtepunt van de najaarstrek situeert zich in september en oktober.

Tekst: Wouter Van Assche – Vogelwerkgroep Rupel en Erik De Keersmaecker – Natuurpunt Rupelstreek

Kraanvogels op trek – Fons Van den heuvel

**Uitneembare
wandelkaart**

Cleydael Aartselaar

Cleydael, groen restant van een oud kasteelpark

Domeinbos Cleydael maakt historisch deel uit van het kasteelpark van het kasteel Cleydael. Op de oude kaart van Graaf de Ferraris (1770-1775) is de oppervlakte bos bijna identiek aan die van vandaag. De achtergrond als kasteelpark komt vooral tot uiting in de dreven met zicht op het kasteel, de afwisseling tussen bos en open gebied en verschillende opmerkelijke bomen, zoals de omvangrijke oude eiken en de heuvel waarop vroeger een prieel stond.

Sinds 1977 is het landschap wettelijk beschermd. Het domein van 26 ha kwam in 1997 in handen van de Vlaamse Gemeenschap en wordt beheerd door het Agentschap Natuur en Bos. Vooral de grote afwisseling van verschillende biotopen (rietmoeras, grote zeggevegetatie, poel, hooiland, ruigte, hakhout en opgaand bos) maakt dit gebied waardevol.

Historie

In Cleydael, afkomstig van de woorden klei en dal, is de verwijzing naar de steenbakkerijen nooit ver weg. Boven de ingang van het kasteel staat de spreuk 'Ex valle pinguedo': klei uit de vallei. Tot de 16de eeuw kon men vanaf de Schelde de Struisbeek opvaren, wat zeer belangrijk was voor het vervoer van stenen uit de plaatseijike steenbakkerijen. Geologisch gezien bestaat de ondergrond van Cleydael uit de formatie van Boom. Dit is de laag Boomse klei afgezet tijdens het rupeliaan, zo'n 36 à 30 miljoen jaar geleden, bekend als grondstof van baksteen.

1. Bijenhotel

Natuurpunt Aartselaar plaatste met de steun van provincie Antwerpen, onder de vleugels van Landschapspark Zuidrand, dit viersterrenhotel om nestplaatsen te bieden aan solitaire bijen.

In Vlaanderen komen meer dan 300 soorten voor. De meeste maken een

nest in de grond. Ongeveer 60 soorten kunnen hun intrek Henri Rogge-man in een bijenhotel. Solitaire bijen kunnen doorgaans niet steken.

Tijdens de eerste warme lentedagen van maart verschijnen de eerste gasten: metselbijen. Zij delen de nestgang op in verschillende kamers, gescheiden door klei of leem. In mei komen de behangersbijen hun nestgangen bekleden met stukjes blad. De kleine zwarte tronkenbijtjes verkiezen de zomerse hitte en werken door tot eind september. Behalve nestplaats hebben deze bijen ook voedsel nodig. Het eten bestaat uit een buffet van nectar en stuifmeel. Wilgen, klokjes, klimop en rolklaver zijn maar enkele van de soorten op het menu.

2. Aanplantingen

Hier loop je langs jong bos. De aanplantingen gebeurden in verschillende fases: 1999, 2002 en 2005. Er werd gekozen voor gemengd loofbos. Inheemse bomen werden per soort in groepjes samen aangeplant.

3. Hakhout

Rechts van het pad zie je "hakhoutsto-

Grasmus

ven". Dit zijn bomen die net boven de grond afgezaagd worden. Het volgende jaar komen er dan nieuwe loten die weer uitgroeien tot boomstam(metjes). Dit hakhout was vroeger zeer belangrijk als brandhout voor het kasteel. Om het landschap in zijn oorspronkelijke typische staat te behouden, wordt ook nu nog aan hakhoutbeheer gedaan door ANB. Het hakhout bestaat ofwel uit zwarte els (met plaatselijk ingezaaide andere soorten) ofwel uit een menging van berk, zwarte els, robinia, tamme kastanje, Amerikaanse eik en/of esdoorn.

4. Eik

De eik speelt een hoofdrol in de Europese geschiedenis, in legenden en in sprookjes.

Onder eiken staat ondergroei van kruiden en zaailingen van bomen en andere planten. Die zijn dan weer voedsel voor kleine insecten maar ook voor grotere zoogdieren. Ook de eik zelf geeft voedsel aan bijzonder

onderkomen en voedsel vinden.

Wat verderop vind je de geurige roze bloesems van de reuzenbalsemien. Deze hoge plant is afkomstig uit de Himalaya en is in Europa een invasieve soort. Hij groeit langs beken en rivieren.

8. Kasteel

Kasteel Cleydael is van oorsprong een middeleeuwse waterburcht die

op een eiland werd gebouwd, dat gevormd werd door twee takken van de Struisbeek. Deze wordt vanaf hier tot de monding in de Schelde de Vliet genoemd. De delen uit de 16de en 17de eeuw zijn gebouwd met bakstenen uit de omgeving. Zowel het kasteel als bijhorend baljuwhuis, woning voor soldaten, schuur, atelier, verdedigingstoren en stallen met koetshuis, hebben een belangrijke cultuurhistorische waarde. Elke toren van het kasteel heeft een eigen naam; de beide westelijke torens worden de Uilentoren en de Kattentoren genoemd, de noordoostelijke toren met uivormige spits heet de Vossentoren. De zuidoostelijke toren heet de Kapeltoren en bevat een kapel met een prachtig stergewelf. Op het domein staan oude waardevolle bomen zoals moerascypres, moeraseik, tulpenboom.

veel vogels, vlinders, kevers e.a. zonder dat hij daar zelf veel schade van ondervindt.

5. Dood hout

Tijdens de wandeling door het Cleydaelbos zie je overal dode takken en boomstammen liggen. Een vergetelheid van de bosbeheerder? Absoluut niet. Dood hout heeft echt zijn plaats in een gezond bos! Het dient als woonplaats en/of voedselbron voor vele planten, dieren en paddenstoelen. Tijdens het afsterven van hout ontstaan diverse levensgemeenschappen. Veel van deze planten en/of dieren behoren tot de rode lijst van bedreigde fauna of flora. Niet minder dan 600 soorten paddenstoelen en 1350 soorten kevers zijn betrokken bij het volledig opruimen van hout en zijn er dus ook afhankelijk van. De "dode" boom geeft daarna zijn voedingsstoffen vrij die door andere planten opgenomen kunnen worden... Zo is dood hout een belangrijke schakel in het bosesysteem dat wordt nagestreefd.

6. Poel

Een heerlijke koele plek voor insecten, kleine waterdiertjes, eenden, dorstige vogels, ... Aan de rand van het water slingert hop tegen de bomen. De vrouwelijke hopbellen bevatten etherische oliën, die de bittere smaak geven aan bier.

7. Rietland

Voor het beheer wordt het rietland onderverdeeld in drie blokken. Elk jaar wordt er één van de blokken in de winter gemaaid, zodat er een driejaarlijkse cyclus ontstaat. Dit biotoop is door deze beheervorm uitermate geschikt voor vogels zoals rietgors en kleine karekiet, die hier een veilig

Algemene info

Start en parking: Cleydael ligt in de gemeente Aartselaar. Aan de Cleydaellaan is een parking. Zinkval is voor autoverkeer geknipt.

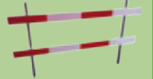
Met de fiets: Knooppunt 17 ligt vlakbij Cleydael

Lengte wandeling: 2,5 km

Info: www.natuuraartselaar.be/Cleydaelhof

Toegankelijkheid: Het gebied is heel het jaar door toegankelijk voor wandelaars op de gemarkeerde paden. Honden zijn welkom, maar horen aan de leiband. Stevige schoenen aan te raden. Niet aangeraden voor rolstoelgebruikers en kinderwagens.

Om de bezoeker in alle rust en veiligheid te laten genieten van Cleydael, is de Zinkvalstraat door de gemeente Aartselaar afgesloten voor autoverkeer.

Horeca: Tafel 19, in Golf Cleydael. Hier kan je na je wandeling zeker iets gaan drinken. Voor het restaurant maak je best een afspraak (03 870 56 82)

Tekst en foto's: Natuurpunt Aartselaar

Word lid van Natuurpunt

Ook in Aartselaar komt Natuurpunt op voor behoud van onze natuur. Steun ons en word lid.

Leden krijgen:

- 4 x per jaar Natuur.blad, het kleurrijke ledenmagazine met info over het natuurbehoud in Vlaanderen
- 4 x per jaar Rupel.blad, het afdelingstijdschrift van Natuurpunt Rupelstreek & Aartselaar, met activiteiten in de eigen regio
- Een welkomstpakket met fiets- en wandelgids met 33 uitgestippelde fietsroutes en wandelingen in de mooiste natuurgebieden van Vlaanderen en Wallonië
- 10 % korting in onze Natuurpuntwebwinkel, die een volledig assortiment van natuurboeken aanbiedt naast optisch materiaal
- Je kan met je hele gezin deelnemen aan wandelingen met natuurgids in alle door Natuurpunt beheerde natuurgebieden
- Met je lidkaart geniet je bovendien korting bij Optiek Van Grootven, A.S. Adventure, Tony Mertens en Schoenen Torfs (extra voorwaarde bij Torfs: breng een paar oude schoenen mee).

Meer inlichtingen, een proefnummer van ons tijdschrift, lidmaatschap, ...? Wend je tot Natuurpunt Aartselaar: Luk Smets, J.F.Kennedylaan 22, 2630 Aartselaar, tel.03/289 73 66 - info@natuuraartselaar.be

- bebouwing
- open bosplek
- grasland/weide
- bos
- water
- infobord
- parking
- wandeling, onverhard

Nieuws uit de Kleiputten Terhagen

Sinds de aankoop van 31 ha natuurgebied in de kleiputten van Terhagen heeft de poort die toegang geeft tot het gebied al vele keren opengestaan en dat zal ook de volgende weken en maanden zo zijn. Vrijwilligers van Natuurpunt zijn er volop aan de slag, onder meer met het inrichten van een onthaalpunt, het uitvoeren van inventarisaties, het plannen en organiseren van beheerwerken, een informatiecampagne, de ontvangst van groepen en de voorbereiding van de eerste opendeurdag. Die was aanvankelijk gepland voor zondag 18 juni, maar werd door het tragisch overlijden van Filip Bleys, conservator van de Kleiputten, uitgesteld tot zondag 17 september.

Zaterdag 15 april stond de eerste in een reeks van 4 werkdagen op het programma. De vrijwilligers werden bij de start van de werken getraakteerd op enkele miezerige regenbuien en af te toe zelfs op een stevige bui. Uiteindelijk beslisten de weergoden dat het genoeg was geweest en klaarde de hemel stilaan op. Ondertussen kwamen de werkzaamheden op kruissnelheid. Plaatsen waar de toekomstige uitkijkpunten moesten komen werden gesnoeid, evenals een eerste stuk van de noordelijke wandellus met uitzicht op de vijvers én op het kleiontginningsfront van Wienerberger. Het paradepaardje van de dag was evenwel de aanleg van een stevige bielzentrapp op een steile helling. Bovenop die helling heeft men een prachtig zicht op de vijvers van de Kleiputten Terhagen.

Ook tijdens de daaropvolgende werkdagen op 29 april, 13 mei en 27 mei werd er keihard gewerkt, voornamelijk aan de verdere aanleg van de volledige wandellus, het plaatsen van een vlonderpad over een moerassige strook en de inrichting van een kijkpunt op een oud gebouwtje. Naar dat kijkpunt werd trouwens een heuse brug aangelegd. Het onderstel ervan had Filip

vakkundig aan elkaar gelast. Nadien werd het over enkele planken de helling op gesleept, aan de andere kant neergelaten en voorzichtig gekanteld op de stenen fundering. Tot slot volgden de op maat gezaagde stukken treinbiels.

Hoewel de werkomstandigheden niet altijd gemakkelijk waren, was dit weer een mooi voorbeeld van samenwerking waarvan de resultaten alvast gezien mogen worden.

Dit hebben we vooral te danken aan het vele en harde voorbereidingswerk van Filip! Hij spendeerde elk vrij moment in de kleiputten, liet het werk vooruitgaan met zijn professioneel werkgerief en de handige recyclage van materiaal dat achterbleef na de kleiontginning.

Medewerkers waren: Dries, Filip, Filip, Patrick, Peter, Martijn en Tom die achteraf met z'n allen genoten van het mooie resultaat. Hopelijk komt u dat binnenkort ook eens doen?

Werk op de plank...

De komende weken en maanden staan er nog heel wat taken op het programma voor de vrijwilligers van Natuurpunt. De belangrijkste zijn de afbakening van het gebied met de terreinen van Wienerberger en met de terreinen van de provincie Antwerpen, ter hoogte van het Keibrekerspad.

Daar zal tevens één van de 2 inkompoorten geplaatst worden. Het plaatsen van een afbakening op de perceelgrens met Wienerberger is onmogelijk, daarom zal een afbakening geplaatst worden vlak naast het toekomstig wandelpad in het noordelijk deel van het gebied.

Langs dat wandeltraject zullen tevens enkele infoborden geplaatst worden over de natuur in Kleiputten Terhagen, de geologie van de kleiputten en de vroegere en huidige kleiontginning. Maar tevens zullen ze waarschuwen om de terreinen van Wienerberger niet te betreden. Niet enkel omdat het bedrijfsterreinen zijn

Vrijmaken fundering en muren van toekomstig kijkpunt
Erik De Keersmaecker

en er zware trucks af en aan rijden, maar vooral voor het gevaar voor afstortingen en drijfzand.

Team Cummins aan de slag in de Kleiputten

Gelukkig staan we er niet alleen voor om al deze taken uit te voeren. De professionele terreinploeg van Natuurpunt staat steeds klaar om ons te helpen, en we kunnen rekenen op onze burens van het bedrijf Cummins uit Rumst. Op regelmatige basis stellen ze ons een groep werknemers ter beschikking, die ons helpen bij het uitvoeren van beheerwerken.

Dat was ook zo op donderdag 15 juni, toen we 6 Cummins-medewerkers mochten verwelkomen om ons te helpen: 3 mannen en 3 vrouwen. Zij werkten aan het vrijmaken van de muren en het gebouw dat als kijkpunt zal fungeren, zodat die muren later moeten hersteld kunnen worden om de stevigheid te garanderen.

Een andere taak was het plaatsen van takkenbossen aan de oevers van een van de vijvers. Die takkenbossen zullen fungeren als waterhout en vormen zo een prima schuilplaats voor vissen en andere waterdiertjes. Er werden enkele wandelpaden gemaaid en het maaisel afgevoerd. Langs die wandelpaden werden opschietende reuzenbalsemien handmatig uitgetrokken. Reuzenbalsemien is een plant afkomstig uit de Himalaya en is in Europa als invasieve soort verwilderd.

Tekst: Patrick Smits, Dries Kets, Erik De Keersmaecker

Vrijwilligers Werkgroep Kleiputten Terhagen tijdens werkdag op 13 mei - Patrick Smits

Kennismaken met de prachtige natuur in de Kleiputten Terhagen kan op zondag 17 september, dan ben je welkom aan het onthaalpunt en staan er wandelingen met gidsen van Natuurpunt op het programma.

06.08

De Reukens

VLINDERWANDELING IN HET
DOMEINBOS VAN ANB

Dagvlinders vormen belangrijke indicatoren voor de kwaliteit van ons leefmilieu. Helaas doen ze het lang niet zo goed en gaan veel soorten achteruit. Om dit te documenteren vormen cijfers, verzameld door vrijwilligers een belangrijke bron van informatie. Daarom organiseert Natuurpunt sinds 2007 elk jaar een vlinderweekend. Bedoeling is de vlinders in je tuin te tellen. Ook in 2017 wordt er weer geteld (op 5 en 6 augustus). Zie de Natuurpunt-website www.vlindermee.be.

Maar wij gaan vandaag traditiegetrouw ook eens kijken welke vlinders er in De Reukens allemaal hun thuis gevonden hebben. En natuurlijk gaan we de waargenomen vlinders tellen en doorgeven op de vlindersite.

zondag 6 augustus, van 14 u tot 16 u

Afspraak om 14 u aan het begin van het Reukenspad (Langlaarsteenweg). Voorzie zonnecrème en zonnepet bij warm weer. Gids en info:

Gert Verschueren, tel. 03 /887 10 28
gert7verschueren@hotmail.com

01.09

Golf Cleydael

VLEERMUIZENWANDELING

Iedereen kent de verhalen van Graaf Dracula ...

Vleermuizen worden in onze contreien immers al eeuwen afgeschilderd als ongeluksbrengers, bloeddorstige monsters, schriknaamjagende wezens,

De werkelijkheid is echter anders Het leven van een vleermuis is allesbehalve

Vlinderwandeling 2016 – Luk Smets

makkelijk maar wel heel boeiend. Moeder Natuur gaf deze diertjes hulpmiddelen mee die wij, als mensen, graag nagebootst en gebruikt hebben

Hoe ziet een dag van een vleermuis er uit?

Welke vleermuizen vind je bij ons?

Hoe vindt een vleermuis de weg in het donker?

Vliegen vleermuizen in je haar?

Er zit een vleermuis op mijn zolder. Wat nu?

Op deze en nog veel meer vragen wordt vanavond een antwoord gegeven

vrijdag 1 september, van 20.30 u tot ca 22.30 u

We trekken naar de Cleydael Golf & Country Club in Aartselaar om het leven van deze boeiende dieren mee te maken. Na een presentatie in het Clubhuis van de Golf gaan we op het domein met een batdetector op zoek naar deze interessante nachtdieren....

Afspraak op de parking van Cleydael Golf: inrit langs kasteelpoort in de Cleydaellaan.

Wil je er bij zijn? **Schrijf dan in door voor 30 augustus te mailen of te bellen** naar Ronny Verelst, ronnyverelst@telenet.be
0475/58 55 70

03.09

(GEZINS)FIETSTOCHT LANGS 13
NATUURGEBIEDEN

In september loopt het fietsseizoen stil aan op zijn einde en komt het wandelseizoen er aan: een ideaal moment om al fietsend kennis te maken met 13 natuurgebieden rond Aartselaar die je dan later al wandelend eens kan verkennen.

We rijden op een rustig tempo en langs vooral autovrije of verkeersluwe paden, ongeveer de afstand van een marathon. Bij ieder van de 13 natuurgebiedjes krijg je een woordje uitleg, maar het is niet de bedoeling om er deze dag in te gaan wandelen. Sommige gebieden zullen je niet onbekend zijn, maar ongetwijfeld zal je ook enkele nieuwe pareltjes ontdekken.

's Middags eten we de meegebrachte picknick in Natuur.huis De Paardenstal in Hellegat, Niel. Drank is daar ter plaatse te koop.

In de loop van de namiddag is er nog een tweede stop voorzien om onze dorst te lessen.

Na afloop krijgen alle deelnemers een foldertje met de belangrijkste gegevens over de bezochte natuurgebieden. Handig voor je latere bezoek.

zondag 3 september, van 10.30 u tot ca 17 u

We vertrekken op de parking van CC 't Aambeeld in Aartselaar, waar we rond 17 u ook terug aankomen. Vergeet je picknick niet!

Inschrijven hoeft niet, maar heb je nog vragen: Jan.eulaers@icloud.com of 0495/52 77 31

23.09

Lille/Beerse

DAGUITSTAP NAAR DE VISBEEKVALLEI

Vandaag gaan we genieten van het echte Kempense landschap. In de voormiddag worden we door een lokale gids rondgeleid in de Visbeekvallei in Lille en Beerse die beheerd wordt door Natuurpunt. De vallei van de Visbeek is een van de waardevolste beekvalleien van Vlaanderen en bestaat uit een aaneenschakeling van moerassen, bossen, heide, gagelstruweelen, ruigte en graslanden met specifieke planten en dieren. Er komen meer dan 30 soorten libellen voor en het is een van de laatste vindplaatsen van adder in Vlaanderen.

Met het Europese project "LIFE Visbeek" werd de natuur in het gebied hersteld om

Vale vleermuis

bedreigde habitats en soorten terug kansen te geven.

In de namiddag bezoeken we een ander natuurgebied in de buurt. Welk dat zal zijn, wordt nog in bespraak gehouden.

zaterdag 23 september, van 8.45 u tot ca 18 u

We vertrekken om 8.45 u stipt op de parking onder de viaduct aan 't Spant, Boomsesteenweg 335, Wilrijk. We zijn daar terug omstreeks 18 u.

Meebrengen: picknick, stevige wandelschoenen (namiddag), voor de wandeling in Visbeekvallei kunnen laarzen nodig zijn, verrekijker.

Aanmelden voor 21 september voor de wagenverdeling bij Peter Van Elsacker, peter.vanelsacker@skynet.be, 0486/82 27 92

Deelnameprijs: € 3 (gids Visbeek), te betalen bij begin van de wandeling. Kostendelend samenrijden aan 7 eurocent/km, te betalen aan de chauffeur.

Gagel

Voor kinderen

OP ZOEK NAAR KADODDER IN DE KINDERBOERDERIJ TIVOLI

Mechelen

We starten om 13.30 u met een vrij bezoek aan de imker met zijn vele bijen ! Om 14 u worden de kinderen opgevoerd door een plaatselijke gids voor een bezoek aan de boerderij met schapen, konijnen, kippen, en vele andere dieren.

Ze zoeken naar Kadodder, een gultig avontuurlijk wezentje dat oproept tot respect voor natuur en milieu. Geweldig om dat te mogen beleven ! Kinderen van 4 tot 9 zijn welkom. Jammer dat grootouders of ouders even niet mee mogen op ontdekkingstocht, de gids ter plaatse gaat enkel op stap met de kinderen. Maar geen zorg, de taverne is intussen open voor een lekker tasje koffie of thee !

Na de zoektocht, rond 15.30 u, kunnen kinderen nog naar het speeldorp met klimtorens, tunnels en loopbruggen.

woensdag 19 juli, van 13.15u tot 17u

Afspraak om 13.15 u op de parking, Antwerpse Steenweg 94 in Mechelen. Einde voorzien ter plaatse om 17 u
Meebrengen: bij warm weer een drankje

Inschrijven bij

Hilde Janssens:
hiljans@hotmail.com of 0472/81 39 98 en €2,5 per kind storten op rekening van Natuurpunt Aartselaar: BE07 5230 8080 0166 met vermelding : Kinderboerderij

WIE VINDT FLADDERAK, ONZE VERMISTE VLEERMUIS?

Cleydaelhof

- Wie heeft een goede speurneus en kan op de geur een vos opsporen?
- Wie kan het geluid van een uil nabootsen?
- Wie hoort de vleermuis?
- Wie is niet bang om in een bos te verdwalen?
- Wie heeft zin in avontuur?
- Wie houdt van de natuur?

woensdag 20 september, van 14u tot 16u

Kinderen van 4 tot 10 jaar zijn welkom samen met mama, papa, oma of opa om samen op speurtocht te gaan. Start van de zoektocht om 14 u op de parking van Cleydaelhof, Cleydallaan recht tegenover het kasteel, einde 16 u

Deelname is gratis maar inschrijven is verplicht bij Hilde Janssens, hiljans@hotmail.com of 0472/81 39 98

24.09

Zinkvalstraat

"ADOpteer EEN BERM" – ZWERFVUIL OPRUIMACTIE

De Milieuraad van Aartselaar startte in 2010 met de actie "Adopteer een berm". Natuurpunt Aartselaar sprong natuurlijk op de kar en nam de berm langs de Cleydaellaan en de Zinkval als actiegebied.

In de voorbije 7 jaar hebben de vrijwilligers van Natuurpunt Aartselaar al 398 volle zwerfvuilnizakken gevuld.

Telkens weer opnieuw liggen de bermen er vervuild bij en dus is en blijft deze actie broodnodig indien we onze gemeente zuiver willen houden...

zondag 24 september, van 10 u tot ca 11.30 u

Daarom roepen wij iedereen op om mee te komen helpen bij onze zwerfvuilactie...!!!

Afspraak op de parking aan Cleydallaan recht tegenover het kasteel. Werkhandschoenen en stevig schoeisel zijn aan te raden.

Meer info bij Ronny Verelst – ronnyverelst@telenet.be
0475/58 55 70

Kinderboerderij Tivoli

Bekijk alle activiteiten op www.natuuraartselaar.be

Niel

NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL

De Paardenstal ligt aan de Boomsestraat 221 Niel-Hellegat, ook bereikbaar via de weg achter de huizen Boomsestraat, parking inrijden thv huisnummer 266. Of vanaf de Rupeldijk de wandelknoop-punten 154 en 153 volgen.

in de periode juli/september elke zaterdag en zondag open, telkens van 14u tot 18u

Info: 03/888.39.44 of
info@natuurpuntrupelstreek.be

01.07 – 05.08 – 02.09

Schelle

VOGELS SPOTTEN OP HET NOORDELIJK EILAND

Vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel maken elke eerste zaterdag van de maand een vogelkijkwandeling rond het Noordelijk Eiland. De wandelafstand bedraagt 4 km, het tempo is dus laag en men krijgt dan ook ruim de tijd om de vogels te bekijken. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 1 juli, 8u50 tot 12u

Parking Tolhuis (Rupeldijk), einde Tolhuisstraat Schelle, veerboot 9u en veerboot terug om 12u.

Volgende datums: 5 augustus, 2 september en 7 oktober

15.07

Rumst

VOGELS SPOTTEN AAN HET ZENNEGAT

Samen met vrijwilligers van Vogelwerkgroep Rupel kan je voortaan om de 3 maanden een vogelkijkwandeling maken langs de Dijle en omheen het overstromingsgebied Zennegat. Een gebied dat alle potenties heeft om uit te groeien tot één van de beste vogelkijkgebieden in onze regio. De wandelafstand bedraagt 7 km en de wandeling gaat over goed begaanbare paden. Voor beginnende vogelkijkers stellen we verrekijkers ter beschikking.

zaterdag 15 juli, 9u tot 12u

Picknickplaats wandelbrug Netedijk Rumst, bereikbaar via Markt Rumst, daar wegwijzer Netebruggen volgen of in GPS Markt 30B ingeven.

06.08

Schelle

VLINDER MEE IN MAAIENHOEK!

Vandaag is het vlinderdag in Maaienhoek, een klein natuurgebied vlakbij de oevers van de Schelde. Maaienhoek is niet vrij toegankelijk, dit is dan ook een goede kans om het gebied te bezoeken.

Het gebied wordt langs drie kanten omsloten door houtkanten, waardoor er een bijzonder microklimaat heerst. Op een mooie zonnedag kan je hier een 10-tal vlindersoorten bekijken.

zondag 6 augustus, 10u en 14u geleide wandelingen

Infostand Natuurpunt Bar Laar, Laardijk Schelle

Info: info@natuurpuntrupelstreek.be

Visdieffe – Fons Van den heuvel

11.08

Schelle/Rupelmonde

KIJKEN NAAR DE VISSEN IN DE SCHELDE

In het kader van het INBO-project worden regelmatig fuiken in de Schelde geplaatst. Met het volgend laag tij worden de fuiken bemonsterd en dan wordt het pas spannend, welke vissoorten en hoeveel vissen zitten er in de fuiken.

vrijdag 11 augustus, van 12u45 tot 17u30

parking Tolhuis, Rupeldijk Schelle – veerboot 13u

Om 13u stipt nemen we de veerboot in Schelle. Aan de Groenendijk in Wintam nemen we om 14u de veerboot naar Rupelmonde. Omstreeks 14u30 is het laag water in de Schelde, een ideaal moment om te kijken wat er zoal allemaal in de fuiken zit.

Belangrijk om weten: bij het bemonsteren van de fuiken gaan we op het slik tot bij de rivier, enige voorzichtigheid is dus wel erg belangrijk. Breng dus best laarzen mee, in een plastic zakje of in een rugzak.

Na het bemonsteren van de fuiken kan je eventueel metéén terug naar de veerboten gaan, dan ben je omstreeks 16u30 terug in Schelle. Of je kan in Rupelmonde nog even nagenieten op een terrasje en dan ben je omstreeks 17u30 terug in Schelle.

Deelnemen: leden Natuurpunt: gratis

- niet-leden: 2 euro

- kids niet-leden: 1 euro

Vooraf inschrijven bij:

info@natuurpuntrupelstreek.be

Swa Branders bij de visbemonstering in de Schelde

26.08

Boom

NACHT VAN DE VLEERMUIS

Een voormalige steenfabriek en een oude ringoven, oude steegjes en grote en kleine vijvers. Allemaal prima ingrediënten om van deze Nacht van de Vleermuis een geslaagd evenement te maken.

Vanaf 19u ben je welkom in hal van de voormalige steenfabriek, daar kan je een aantal posters over vleermuizen bekijken en kinderen kunnen er vleermuizen tekeningen inkleuren. Om 19u30 start een presentatie met allerlei weetjes over het leven van onze vleermuizen. Omstreeks 20u15 is het tijd voor actie: we gaan op stap! Goede stapschoenen en een fluo-vestje zijn aanraders. Achteraf kan je nagenieten van een drankje in de hal van de oude steenfabriek.

zaterdag 26 augustus, 19u tot 22u

Hal steenbakkerij Peeters-van Mechelen, Noeveren 257 Boom

Vooraf inschrijven bij:

info@natuurpuntrupelstreek.be

27.08

Boom

**SCHORREMORRIE WORKSHOP
UILENBALLEN PLUIZEN**

Vrijwilligers van Natuurpunt Rupelstreek staan klaar om jongens en meisjes en hun mama's en papa's te helpen, bij het uit elkaar pluizen van uilenballen en dan met de hulp van een pluiskaart op zoek te gaan, bij welke muizensoorten de gevonden schedeltjes en beentjes horen.

zondag 27 augustus, van 13u tot 18u

De Schorre Boom - infostand Natuurpunt

Inkom: 8 euro/persoon, 7 euro voor kinderen tussen 3 en 12 jaar, gratis voor kinderen onder 3 jaar, 1 euro korting voor leden Natuurpunt, op vertoon van lidkaart.

09.09

Niel

NATUURBEHEER IN WALENHOEK

Elk jaar worden de weilandjes in Walenhoek gemaaid, achteraf moet het maaisel afgevoerd worden. Alle hulp is erg welkom voor het afvoeren van het maaisel.

zaterdag 9 september, van 9u tot 16u

Natuur.huis de Paardenstal Boomsestraat 221 Niel-Hellegat.

Info: 03/888.39.44 - 03/888.30.74 of carinewils@outlook.com

10.09

Niel

**OPEN MONUMENTENDAG IN
NATUUR.HUIS DE PAARDENSTAL**

Het thema van de Open Monumentendag 2017 is natuur en erfgoed. Dus echt op maat gesneden van het Natuur.huis en tevens een gedroomd moment voor een samenwerking tussen Natuurpunt en de Nielse Geschiedkundige Kring het Wiel. Om 10u en om 14u starten geleide wandelingen, waarbij we door Walenhoek en de oude steenbakkerswijken Noeveren en Hellegat wandelen, met begeleiding van Vic Van Dijck (het Wiel) en Erik De Keersmaecker (Natuurpunt)

Tussen 10u en 18u kan je ook gewoon een bezoek brengen aan het Natuur.huis. In het Bibpunt, een samenwerking met de Nielse Bib kunnen kinderen natuurboeken inkijken en in het Ecopunt kunnen ze kleine doe-opdrachtjes uitvoeren.

zondag 10 september, open van 9u30 tot 18u

geleide wandelingen om 10u en 14u
Natuur.huis de Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel

17.09

Terhagen

WELKOM IN DE KLEIPUTTEN

Aangezien de opendeurdag van 18 juni werd geannuleerd, kan je vandaag voor het eerst kennismaken met het nieuwe natuurgebied Kleiputten Terhagen. Samen met gidsen van Natuurpunt kan je kennis maken met de geschiedenis en de natuurwaarden van dit voormalige kleiontginingsgebied.

De eerste wandeling start om 8u30 en zal ongeveer 2 uur duren. Om 11u start een 2de wandeling. Na de middag staan er nog wandelingen om 14u en 15u op het programma. De toegang van het natuurgebied aan de Nieuwstraat 54 in Terhagen zal een ganse dag wijd open staan, volg daar de wegwijzers naar het chalet van Natuurpunt.

zondag 17 september, 8u30 tot 18u

chalet Kleiputten Terhagen, bereikbaar via ingang Nieuwstraat 54 Terhagen

23.09

Lille/Beerse

**DAGUITSTAP NAAR DE VISBEEK-
VALLEI**

Vandaag maken we een daguitstap samen met onze burens van Natuurpunt Aartselaar en Natuurpunt Hobokense Polder. Tijdens de voormiddag worden we door een gids van Natuurpunt rondgeleid in de Visbeekvallei. Met het Europese project "LIFE Visbeek" werd de natuur in het gebied hersteld om bedreigde habitats en soorten terug kansen te geven. Tijdens de namiddag bezoeken we een ander natuurgebied in de buurt. Welk dat zal zijn, wordt nog in beraad gehouden.

zaterdag 23 september, 8u30 tot 18u

parking kerk H.Hart (A12) Antwerpsestraat/Eikenstraat Boom

Meebrengen: verrekijker, stevige wandelschoenen (namiddag), voor de wandeling in Visbeekvallei kunnen laarzen nodig zijn, een picknick en eventueel een drankje voor onderweg.

Info: peter.vanelsacker@skynet.be

Deelnameprijs: 3 euro (gids Visbeek), te betalen bij begin van de wandeling.

Kostendelend samenrijden aan 7 eurocent/km

Vooraf inschrijven bij:

info@natuurpuntrupelstreek.be

*Voor kinderen***WORKSHOP NATUURFOTOGRAFIE
VOOR KINDEREN**

Door foto's te maken van en in de natuur zijn we scherper gefocust op de landschappen, planten of dieren die we in beeld willen brengen. Dat is bij kinderen niet anders. Die sterkere betrokkenheid op de natuur en onze omgeving willen we dan ook stimuleren met deze workshop. Om iedereen voldoende aan bod te laten komen beperken we de groep tot 10 deelnemers, begeleid door een volwassene. Kinderen van 8 tot 14 jaar zijn welkom op deze workshop. Indien mogelijk brengen ze wel een eigen fototoestel mee.

zaterdag 8 juli, van 13u30 tot 17u

Natuur.huis De Paardenstal, Boomsestraat 221 Niel.

Deelname vooraf melden: Fons Van den heuvel 03/888.39.03 of

fonsvdheuvel46@gmail.com

Bekijk alle activiteiten op
www.natuurpunt.be/rupelstreek

Agenda Rupelstreek

elke eerste zaterdag van de maand:

VOGELS SPOTTEN OP HET NOORDELIJK EILAND
8u50 Parking Tolhuis (Rupeldijk)

zaterdag 8 juli:

WORKSHOP NATUURFOTOGRAFIE VOOR KINDEREN
13u30 Natuur.huis De Paardenstal

zaterdag 15 juli: VOGELS SPOTTEN AAN HET ZENNEGAT

9u Picknickplaats wandelbrug Netedijk Rumst

zondag 6 augustus: VLINDER MEE IN MAAIENHOEK!

10u en 14u Infostand Natuurpunt Bar Laar, Laardijk Schelle

vrijdag 11 augustus: KIJKEN NAAR DE VISSEN IN DE SCHELDE

12u45 parking Tolhuis, Rupeldijk Schelle

zaterdag 26 augustus: NACHT VAN DE VLEERMUIS

19u Hal steenbakkerij, Noeveren 257 Boom

zondag 27 augustus:

SCHORREMORRIE WORKSHOP UILENBALLEN PLUIZEN
13u tot 18u De Schorre Boom

zaterdag 9 september: NATUURBEHEER IN WALENHOEK

9u tot 16u Natuur.huis de Paardenstal

zondag 10 september: OPEN MONUMENTENDAG

9u30 tot 18u In Natuur.huis De Paardenstal

zondag 17 september: WELKOM IN DE KLEIPUTTEN TERHAGEN

8u30 doorlopend chalet Kleiputten Terhagen

zaterdag 23 september: DAGUITSTAP NAAR DE VISBEEKVALLEI

8u30 parking kerk H.Hart, Boom

Foto voorpagina: Storm voor de stilte

De Rupel, een rivier zonder natuurlijke oorsprong, is ontstaan in een ondiepe zee aan de rand van Noordwest Afrika, diep in het zuidelijk halfrond. Deze historische rivier stroomt al eeuwenlang onverstoord verder en creëert een natuurlijke rust en stilte over het gebied. De oever is net "opgekuist" maar de groene wildgroei op de afgeknotte bomen en de rondrijvende takjes verhinderen een te afgeborsteld uitzicht. De diagonale lijn van het onbewandelde pad creëert een disharmonie in de foto. Dit pad brengt me tot die enkeling, de uitstekende populier die de aandacht trekt en zorgt voor dynamiek. Hij leidt de bliksem af, doorbreekt het zwarte wolkendek en laat de mens nog enkele minuten genieten van het goddelijke lichtspel. Goddelijk omdat de naderende storm een sublieme samenkomst van twee extremen – licht en donker – is. Daar waar 'het schone', harmonie tussen verbeelding en rede impliceert, verwijst 'het sublieme' naar het onregelmatige, het niet te vatten en soms zelfs naar het angstwekkende. Maar angst is goed, het is het bewijs dat je leeft. Daarom ook, bleef ik staan, kijkend naar de woelige waters en woeste zee in de lucht, disruptief in vergelijking met de kalmte van de rivier. Zo stond ik te midden van de dramatische scène, hopen dat de eerste donderslagen luid en krachtig zouden klinken en een vereeuwigende echo zouden nalaten.

De storm is nu voorbij en hedendaags heerst er een oorverdovende en eenzame stilte. Papa, jij bent nu onze engelbewaarder, moge je genieten van het eeuwige zonnige leven daar achter de wolken. Ah en nog één ding, gebruik de natuur als boodschapper, geef ons een seintje of laat af en toe je stem eens horen, mama blijft niet graag in het ongewisse.

Kus, van je enige maar favoriete dochter,
Sophie

Agenda Aartselaar

woensdag 19 juli:

OP ZOEK NAAR KADODDER IN DE KINDERBOERDERIJ TIVOLI
13u30 parking, Antwerpse Steenweg 94 in Mechelen

zondag 6 augustus: VLINDERWANDELING IN DE REUKENS

14u begin van het Reukenspad (Langlaarsteenweg)

vrijdag 1 september: VLEERMUIZENWANDELING

20u30 op parking van Golf Cleydael

zondag 3 sept: FIETSTOCHT LANGS 13 NATUURGEBIEDEN

10u30 parking van CC 't Aambeeld in Aartselaar

woensdag 20 september:

WIE VINDT FLADDERAK, ONZE VERMISTE VLEERMUIS?

14u op de parking van Cleydaelhof, Cleydallaan tegenover het kasteel

zaterdag 23 september: DAGUITSTAP NAAR DE VISBEEKVALLEI

parking onder de viaduct aan 't Spant, Boomsesteenweg 335, Wilrijk.

zondag 24 september: "ADOpteer een BERM"

10u op de parking aan Zinkval